

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.1.263/2019/17.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Kónya István, a tanács elnöke
Dr. Bartkó Levente, előadó bíró
Dr. Márki Zoltán, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2020. április 29.

Az ügy tárgya: emberölés büntette és más bűncselekmény

Terhelt(ek): I. rendű

Első fok: Pécsi Törvényszék, 13.B.290/2017/185., ítélet, tárgyalás,
2019. február 19.

Másodfok: Pécsi Ítéltábla, Bf.I.29/2019/8., ítélet, nyilvános ülés,
2019. július 24.

Az indítvány előterjesztője: az I. rendű terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az emberölés büntette és más bűncselekmény miatt I. rendű és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben I. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pécsi Törvényszék 13.B.290/2017/185. számú, illetőleg a Pécsi Ítéltábla Bf.I.29/2019/8. számú ítéletét I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 22.860 (huszonkétezer-nyolcszázhatvan) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Pécsi Törvényszék a 2019. február 19. napján kihirdetett 13.B.290/2017/185. számú ítéletével I. rendű terheltet emberölés büntette [Btk. 160. § (1) bekezdés] miatt mint erőszakos többszörös visszaesőt életfogytig tartó, fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 10 év közügyektől

eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható.

- [2] A Pécsi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2019. július 24. napján meghozott Bf.I.29/2019/8. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, mellőzte annak megállapítását, hogy I. rendű terhelt erőszakos többszörös visszaeső, egyben megállapította, hogy a terhelt többszörös visszaeső. A kiszabott szabadságvesztés büntetést 20 évre enyhítette, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

II.

- [3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen az I. rendű terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt hatályon kívül helyezés és új eljárás lefolytatása, illetve felmentés érdekében.
- [4] Az I. rendű terhelt beadványaiban elsősorban arra hivatkozott, hogy jogos védelmi helyzetben cselekedett ő és a társa is, valójában a sértett akarta őket megölni. Rendkívül részletesen elemezte az alapeljárásban kifejtett védekezésének megfelelően a bizonyítás anyagát, kifogásolva a bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét, teljes körűen megalapozatlannak tartva a megállapított tényállást. Álláspontja szerint az ügy másodfokú elbírálásában kizárt bírók vettek részt, ugyanis ugyanazon bírói tanács hozott 2019. július 24. napján másodfokú ítéletet az ügyében, mint akik 2019. április 9. napján a letartóztatása tárgyában döntöttek.
- [5] Kifogásolta tanúvallomásoknak a mentességi jogra való hivatkozással történő kirekesztését a bizonyítékok köréből, a poligráfos vizsgálatának elmaradását (annak elrendelését kérte), azt, hogy nem kapta meg időben a tárgyalási jegyzőkönyveket, a tárgyalási időköz változásáról nem tájékoztatták, a jegyzőkönyvek nem minden esetben rögzítették pontosan az elhangzottakat, a másodfokú bíróság a hatáskörét túllépve azt állapította meg, hogy ő kezdeményezte a sértettel való dulakodást, a sértett által okozott sérüléseiről nem tettek említést. A sértett halálát pedig a bántalmazás következtében elszenvedett sérülésein kívüli körülmények okozták. Kifogásolta továbbá a kirendelt védő eljárását, azt, hogy a másodfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy a védőjével szemben feljelentést tett.
- [6] A Legfőbb Ügyészség BF.1282/2019/2., 4. és 6. számú átiratában az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát részben törvényben kizártnak, részben aaptalannak tartotta. Kifejtette, hogy az indítvány azon részei, amelyek a bizonyítékok értékelését, a tényállás megalapozottságát, a bíróság mérlegelését támadták, törvényben kizártak. Ugyancsak nem képeznek felülvizsgálati okot a Be. 649. § (2) bekezdésében fel nem sorolt eljárási szabálysértésekre történő hivatkozásai. A kizárt bíró eljárására vonatkozóan pedig aaptalan az indítvány, mivel a letartóztatás fenntartása tárgyában az I. rendű terhelt által hivatkozott döntést a másodfokú tanács már a másodfokú eljárás során hozta. A védő kirendelése és kijelölése ellen pedig nincs helye jogorvoslatnak, ugyanakkor a terhelt más védő kijelölését indokolt alapon indítványozhatja, erről a bíróság (ügyészség, nyomozó hatóság dönt), amelyek előtt az eljárás folyamatban van. Amennyiben a bíróság úgy ítélte meg, hogy a kirendelt védő a terhelt védelmét megfelelő módon látta el, úgy eljárási szabálysértés sem valósult meg.
- [7] Kifejtette továbbá az ügyészség a II. rendű terhelt tekintetében előadottak kapcsán, hogy a terheltek egymás érdekében nem jogosultak felülvizsgálati indítványt előterjeszteni.
- [8] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott első- és másodfokú határozatot az I. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.

III.

- [9] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen bírálta el.
- [10] Az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa nem alapos.
- [11] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős ítélettel szemben jogi - nem ténybeli - okból

terjeszthető elő. Kizárólag a Be. 648. § a)-c) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok köre nem bővíthető.

- [12] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. A Be. 659. § (1) bekezdése alapján pedig a bizonyítékok ismételt és eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.
- [13] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vitatható. A jogkövetkeztetések - így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [14] Ezzel szemben az I. rendű terhelt beadványaiban a jogerős tényállást megalapozatlannak tartotta (valamennyi megalapozatlansági okot felsorolva), kifogásolta a bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét, egyes vallomásoknak a bizonyítékok köréből mentességi okból történő kirekesztését, a poligráfós vizsgálatának elmaradását. A védekezését részletesen leírva, eltérő tényállás megállapítását célozva fejtette ki a jogos védelem megállapítására vonatkozó érveit. Erre azonban felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség, az indítvány e részében törvényben kizárt.
- [15] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a bíróság a büntető anyagi jogszabálynak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét.
- [16] Az I. rendű terhelt az anyagi jogszabálysértés kapcsán büntethetőséget kizáró okra, jogos védelemre hivatkozott.
- [17] A jogerős ítéleti tényállás azonban az I. rendű terhelt által hivatkozott olyan tényeket, amelyekből büntethetőséget kizáró ok, jogos védelem javára megállapítható lenne, nem tartalmaz.
- [18] Ellenkezőleg, a jogerős tényállás lényege szerint az I. rendű terhelt 21 óra körüli időben - a II. rendű terheltet kísérve - bement a sértett bekerített ingatlanára, majd onnan a sértett felszólítása ellenére nem távozott, ekkor az I. rendű terhelt és a sértett dulakodni kezdett.
- [19] A Kúria egyetértett az ítélőtábla indokolásában kifejtettekkel, ilyen körülmények között az I. rendű terhelt jogos védelmi helyzetben történő cselekvése fel sem merül. Az I. rendű terhelt ugyanis a cselekmény kezdetétől jogtalanság talaján állt, szemben a birtokát jogosan védő sértettel. Az irányadó tényállás szerinti cselekmény ezt követően valóban folyamatos volt, és a jogos védelmi helyzet megítélésében változás nem történt.
- [20] Felülvizsgálati eljárásban büntethetőséget kizáró okra csak akkor lehet eredményesen hivatkozni, ha az erre vonatkozó releváns tényeket a tényállás tartalmazza. Az ítéleti tényállás azonban ilyen tényeket nem tartalmaz.
- [21] Következésképpen az I. rendű terhelt jogos védelemre történő hivatkozása alaptalan, az elkövetés körülményei pedig (a használt eszköz, a balta, a többszöri, legalább közepes erejű, fejre, életfontosságú szervre mért ütés, az így okozott sérülés, majd ennek okán később bekövetkező halál) kizárólag az egyenes szándékkal elkövetett emberölés büntetnének megállapítására adnak alapot. Ekként a cselekményt a bíróság törvényesen minősítette, miként törvényes az ítélőtábla által kiszabott büntetés is.
- [22] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerint eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. A Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja alapján abszolút eljárási szabálysértés, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt.
- [23] A Be. 14. § (3) bekezdés a) pontja szerint a vádemelést követően a bíróság további eljárásából ki van zárva, aki az ügyben a vádemelés előtt nyomozási bíróként vagy nyomozási bíró határozata elleni fellebbezés tárgyában eljár.
- [24] Jelen ügyben azonban erről nincs szó. Az I. rendű terhelt által hivatkozott kényszerintézkedés tárgyában hozott határozatot ugyanis a másodfokú tanács nyilvánvalóan nem a vádemelést megelőzően hozta. E határozat meghozatalára az elsőfokú - nem jogerős - ítélet kihirdetését követően fenntartott letartóztatás elleni fellebbezés elbírálásakor került sor. A másodfokú tanács

tagjai a nyomozás során nem vettek részt a kényszerintézkedésre vonatkozó határozat meghozatalában. Ekként a felülvizsgálati indítvány kizárt bíró eljárására történő hivatkozása alaptalan.

- [25] Nem képeznek felülvizsgálati okot azok az I. rendű terhelt által állított egyéb eljárási szabálysértések sem, amelyek a Be. 649. § (2) bekezdésében nem szerepelnek.
- [26] A védő kirendelése ellen valóban nincs helye jogorvoslatnak a Be. 46. § (7) bekezdése alapján. A terhelt és a védő közötti kapcsolat milyensége felülvizsgálat tárgyát nem képezi. Az I. rendű terhelt kötelező védelme kirendelt védő által az eljárás során végig biztosított volt. Az I. rendű terhelt a másodfokon megtartott első nyilvános ülést követően az általa hivatkozott feljelentést visszavonta. A másodfokú bíróság eljárása nem volt törvénysértő.
- [27] Az I. rendű terhelt nem jogosult a II. rendű terhelt érdekében felülvizsgálati indítvány előterjesztésére, a felülvizsgálat alanyra koncentrált eljárás, ekként a Kúria az I. rendű terhelt indítványának a II. rendű terhelthez vonatkozó részét a felülvizsgálat során nem érinthette.
- [28] Fentiekre tekintettel a Kúria - miután nem észlelt más olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálat indítványnak nem adott helyt, és a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján a megtámadott határozatokat az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta, a büntügyi költség viseléséről pedig a Be. 664. § (1) bekezdés záró fordulata szerint rendelkezett.

IV.

- [29] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdésére figyelemmel, a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [30] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2020. április 29.

Dr. Kónya István s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartók Levente s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró

Kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző